

Tesi doctoral/protocol per a la defensa de les tesis doctorals

Fases i procediments

1. Defensa pública de la tesi doctoral: descripció general

1. La defensa de la tesi doctoral a les nostres universitats és pública; per tant, impliquen el doctorand o doctoranda, els directors, el tribunal avaluador i un públic potencial. L'objectiu és que el doctorand o doctoranda presenti el treball i demostrï que posseeix uns coneixements adequats del seu àmbit de recerca quan respongui als suggeriments o crítiques dels membres del tribunal (si escau).

Funcions:

- a) El president o presidenta dirigeix tota la defensa, tant les deliberacions en privat com la defensa pública.
- b) El secretari o secretària s'encarrega de: i) la documentació que la Secretaria del Departament li lliurarà en persona a la sala de defensa en el cas de les defenses *in situ*, o per correu o mitjançant repositoris privats (Drive, Dropbox) en cas de defenses virtuals; ii) l'acta/formulari de defensa, inclosa en els documents, que han de signar tots els membres del tribunal amb una declaració sobre la llengua utilitzada durant la defensa, la qualificació obtinguda i l'hora en què finalitza la defensa; iii) un formulari TESEO¹ que només ha de signar el secretari o secretària. Aquests documents s'han de retornar a Secretaria un cop finalitzada la defensa de la tesi.

El vocal compleix la mateixa funció acadèmica que els altres membres de la comissió; és a dir, avaluar la qualitat de la tesi doctoral: contingut (teoria, mètodes, resultats, discussió i conclusions; originalitat i aportació al seu l'àmbit) i format. Pel que fa al format, hi ha dos models de tesis doctorals: la tesi com a monografia i la tesi per compendi d'articles de recerca (vegeu-ne la normativa: <https://www.upf.edu/documents/4067287/4072527/ENG-TesiCompendiArticles.pdf/60a675a4-45ef-c622-2a65-3e0ac2439e94>).

La defensa pública dura de mitjana dues hores i mitja (entre dues i tres hores) i consta de les etapes següents per ordre cronològic:

2. Mitja hora abans que comenci la defensa de la tesi, els membres del tribunal es reuneixen en una sala tancada a iniciativa del president o presidenta per conèixer-se, organitzar la sessió i familiaritzar-se amb la documentació a emplenar. Si la defensa

¹ TESEO és una interfície virtual dins de la plataforma SIGMA per a la gestió de les notes dels estudiants de grau i de postgrau, compartida per totes les universitats catalanes.

és virtual, el tribunal avaluador també ha d'accedir a la sessió virtual amb vint minuts d'antelació, de manera que el secretari o secretària del Departament, que té una funció de suport durant tota la defensa, pugui organitzar la sala auxiliar per deliberar, i el tribunal s'hi pugui reunir en privat per tractar el procediment anterior (a). Un cop preparats, poden tornar a la sala principal, a la qual la Secretaria del Departament permetrà l'entrada tant de l'estudiant com del públic, per tal d'iniciar l'acte acadèmic públic pròpiament dit.

- Per a la defensa *in situ*, la disposició de la mesa avaluadora és la següent:
 - El president o presidenta acostuma a asseure's a la part central de la taula, amb el secretari o secretària i el vocal als dos costats.
 - El doctorand o doctoranda s'asseu de cara a la pissarra.
 - El públic s'asseu on la sala ho permeti.
 - Cap altra persona experta o estudiant pot asseure's a la taula.
3. Un cop el tribunal està preparat per iniciar la sessió, el president o presidenta demana al secretari o secretària que obri la porta i deixi entrar l'estudiant, el director, directora o directors de la tesi i el públic potencial. En la defensa virtual aquesta fase no escau.
 4. El president o presidenta del tribunal obre formalment la sessió. Dóna la benvinguda al doctorand o doctoranda i al públic assistent i estableix el procediment, que inclou el format seguit per a la discussió amb el doctorand o doctoranda (vegeu a continuació la transcripció textual de les fórmules).
 5. L'estudiant exposa la seva tesi a l'equip examinador durant 30-45 minuts.
 6. Per torns i d'un en un, els membres del tribunal fan comentaris i suggeriments sobre la tesi, així com preguntes.
 - És habitual establir l'ordre d'intervenció dels membres durant la sessió d'acord amb l'edat, l'experiència o la funció que fan en el tribunal, de manera que el president o presidenta de la mesa avaluadora sigui l'última persona a parlar i el vocal o el secretari, secretària o secretaris siguin els primers depenent de la seva experiència acadèmica (data en què van defensar la seva tesi doctoral). Cada intervenció dels membres del tribunal no ha d'excedir els vint minuts.
 7. L'alumne o alumna pot respondre a cada membre en el seu torn, a fi de mantenir una conversa amb cadascun, més àgil i ponderada, o bé després que tots els membres hagin pres la paraula.
 8. El president o presidenta pregunta si hi ha cap doctor o doctora en Filosofia entre el públic que vulgui dir alguna cosa (el director, directora o directors de tesi acostumen a prendre la paraula).
 9. El president o presidenta demana a tothom que abandoni la sala per deliberar.
 - En cas que es tracti d'una sessió virtual de defensa de tesi doctoral, el tribunal avaluador torna a la sala auxiliar.
 10. Un cop s'ha decidit la qualificació i s'ha emès la votació secreta sobre la (possible) distinció, el secretari o secretària torna a obrir la porta i demana a l'alumne o alumna, al director, directora o directors i al públic que entrin a la sala. Si la sessió és virtual, el tribunal torna a la sala principal.

2. Sessió d'obertura de la defensa pública

Un cop el tribunal s'ha reunit en privat i s'ha organitzat, el president o presidenta del tribunal avaluador decideix l'inici de la sessió de defensa pública de la tesi i indica al secretari o secretària del tribunal que obri la porta i demani al doctorand o doctoranda, als directors i al públic que entrin a la sala, o bé, si es tracta d'una sessió virtual, el tribunal, que es trobava a la sala auxiliar, torna a la sala.

La sessió de defensa pública comença quan el president o presidenta del tribunal dóna la benvinguda al doctorand o doctoranda i al públic, declara inaugurada la sessió i descriu al doctorand o doctoranda el procediment que se seguirà amb les paraules següents:

És un plaer inaugurar la defensa pública de la tesi doctoral elaborada pel Sr./Sra. XXXXXX, titulada "XXXXXX", que es presenta com a requisit per obtenir el títol de Doctor o Doctora per la Universitat Pompeu Fabra (UPF).

En nom del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge de la UPF i del Grup de Recerca XXXXX, voldria donar la benvinguda a tots els assistents a aquesta sessió de defensa i, en particular, als membres del tribunal que han acceptat formar-ne part:

Dr./Dra. XXXXXX

de la Universitat de XXXXXX

i

Dr./Dra. XXXXXX

de la Universitat de XXXXXX

Aquesta sessió s'organitza de la manera següent: i) exposició oral de la tesi doctoral per part del doctorand o doctoranda, que pot fer ús del temps que consideri necessari (30-45 minuts) —cal assegurar-se de presentar les contribucions originals de l'estudi dins del seu camp de recerca—; ii) preguntes i suggeriments de cada membre del tribunal; iii) respostes del doctorand o doctoranda; iv) discussió final. El doctorand o doctoranda pot optar per respondre als NOSTRES comentaris i preguntes de dues maneres, i ens agradaria saber quina tria VOSTÈ (com a doctorand o doctoranda): respondre d'un en un després de cada intervenció, o abordar tots els comentaris i preguntes al final. Sigui com vulgui, ens agradaria que respongués a totes les preguntes i suggeriments que se li plantegin.

(El doctorand o doctoranda ha de decidir en aquest moment si respondrà els comentaris i les preguntes després de la intervenció de cada membre del tribunal o al final de totes les intervencions.)

En conseqüència, voldria donar la paraula al doctorand/doctoranda, Sr./Sra. XXXXXX.

3. Exposició oral de la tesi doctoral

Els estudiants han de presentar l'objectiu general i els objectius específics de la recerca, un resum de la teoria o les teories i el model o models adoptats per a la tesi, la revisió bibliogràfica dels coneixements actuals sobre el tema abordat, la metodologia emprada, els resultats, la discussió i les conclusions, fent èmfasi en l'aportació específica original que el doctorand o doctoranda fa a l'àmbit d'estudi.

4. Comentaris i preguntes del tribunal de la tesi doctoral

El president o presidenta del tribunal dóna la paraula als membres del tribunal de la manera següent:

“Ara els membres d'aquest tribunal faran comentaris i observacions i poden formular preguntes sobre el contingut de la tesi o l'exposició oral.”

El Dr./Dra., de la Universitat de, té la paraula.

Si el doctorand o doctoranda ha optat per respondre als comentaris dels membres del tribunal al final, o per qualsevol altra circumstància, el president o presidenta del tribunal pot proposar fer una breu pausa (de deu o quinze minuts en les sessions de defensa *in situ*) abans que el doctorand o doctoranda respongui als comentaris i preguntes. Durant aquest temps només el doctorand o doctoranda i els membres del tribunal poden quedar-se a la sala. Un cop acabat el descans, es reprèn la sessió donant la paraula al doctorand o doctoranda.

5. Discussió dels membres del tribunal amb el doctorand o doctoranda

Després que el doctorand o doctoranda hagi respost als comentaris i preguntes formulades pels membres de la junta, té lloc la rèplica d'aquests a les seves explicacions i es pot entaular un debat o discussió sobre les qüestions plantejades. Aquesta fase ha de durar entre 15 i 20 minuts.

6. Intervenció dels doctors presents

Un cop acabades totes les intervencions, el president o presidenta del tribunal dóna la paraula als doctors en Filosofia de la sala que vulguin intervenir:

“Ara voldria donar la paraula als doctors en Filosofia d’aquesta sala. Si hi ha doctors a la sala que vulguin parlar, ho poden fer ara.”

7. Deliberacions del tribunal

Després de la intervenció dels doctors a la sala, el president o presidenta del tribunal, si la defensa és *in situ*, demana als presents que abandonin la sala, incloent-hi el doctorand o doctoranda, perquè el tribunal avaluador pugui deliberar en privat. Si la defensa és virtual, el tribunal torna a la sala auxiliar. Cal garantir que es compta amb el suport tècnic de la Secretaria.

8. Qualificació de la tesi

El tribunal emet un informe amb la qualificació. Les qualificacions de les tesis doctorals poden ser:

No apte
Aprovat
Notable
Excel·lent

Els doctors que obtenen un excel·lent són candidats a ser distingits amb la menció *cum laude*, atorgada per vot secret.

La documentació necessària per cloure l’acte consta dels elements següents: i) un informe redactat per cada un dels membres del tribunal (els membres als quals es va sol·licitar l’elaboració d’un informe abans de la defensa com a avaluadors externs de la tesi poden utilitzar el mateix); ii) el formulari on es fa constar el lloc on es produeix la sessió de defensa i l’hora d’acabament, i la qualificació final, degudament signada pels tres membres de la junta, i la fitxa TESEO degudament emplenada i signada pel secretari o secretària del tribunal.

9. Distinció de la tesi (*cum laude*)

Es pot atorgar la distinció *cum laude* en cas que tres membres del tribunal hagin atorgat a la tesi la qualificació més alta (excel·lent). D’acord amb els procediments de la UPF, aquesta distinció s’ha d’atorgar com a decisió conjunta de tot el tribunal (per unanimitat) i de manera independent (sense consultar). Per tant, les decisions dels membres del tribunal són secretes i estan escrites en el document de votació.

En el cas de les defenses *in situ*, cada membre del tribunal rep un document, que forma part de la documentació de què disposa el secretari

o secretària del tribunal, per emetre el seu vot individual, i un sobre. Ha de marcar el vot al document, introduir-lo al sobre i tancar-lo.

En el cas de defenses virtuals, amb anterioritat a la data de la defensa s'envia a cada membre del tribunal un enllaç perquè pugui emetre el seu vot secret. Els vots s'han d'emetre just després de la deliberació. Un cop els tres vots han arribat a Secretaria, al cap d'uns dies s'informarà de la decisió final tant a l'estudiant com al director, directora o directors i al tribunal.

10. Clausura

Un cop finalitzada la deliberació, el secretari o secretària del tribunal torna a cridar al doctorand o doctoranda a la sala, així com al públic, o, si es tracta d'un acte virtual, la junta simplement torna a la sala principal.

En aquest moment, el president o presidenta del tribunal (dempeus) fa pública la decisió del tribunal avaluador amb les paraules següents:

*“Aquest tribunal, després d’haver deliberat sobre el contingut de la tesi i la defensa oral del doctorand o doctoranda, ha acordat atorgar al Sr./Sra. **XXXXXX** la qualificació següent, **XXXXXX**, per la tesi doctoral titulada “**XXXXXX**” i, per tant, el títol de Doctor o Doctora per la Universitat Pompeu Fabra.*

Enhorabona!”

Tothom aplaudeix i el doctorand o doctoranda dóna les gràcies al tribunal.